

Vraag en antwoord Ontwerpverordening op de beroepsprofielen 2025

Aanvulling juni 2025

Naar aanleiding van vragen van een SRA-lid over het standpunt dat het bestuur heeft ingenomen bij de herijking van het beroepsprofiel en de opleidingen, willen we de antwoorden daarop van het bestuur en als aanvulling op de FAQ's transparant met je delen.

Wij zijn van mening dat een goede opleiding een essentiële voorwaarde vormt voor een hoogwaardige beroepsuitoefening. Het verlagen van de opleidingseisen zal naar onze overtuiging onvermijdelijk gevolgen hebben voor de kwaliteit van het accountantsberoep in bredere zin – en daarmee ook voor het kwaliteitskeurmerk waar de SRA zich sterk voor maakt. In het verlengde daarvan begrijpen wij niet waarom er niet juist is ingezet op steun voor het voorgestelde nieuwe beroepsprofiel, dat in onze ogen wél in lijn is met deze kwaliteitsambitie. Kunt u dit toelichten?

Wij zijn het met u eens dat een goede opleiding een essentiële voorwaarde vormt voor een hoogwaardige beroepsuitoefening van de accountant. Wij verschillen echter met u van mening dat de herziene verordening op de beroepsprofielen in lijn is met de kwaliteitsambitie die nodig is om een sterk accountantsberoep en het bestaansrecht van kleine mkb-accountantskantoren (SRA-leden en niet-SRA-leden) met dienstverlening in de NBA-domeinen op langere termijn te kunnen garanderen.

SRA kent grote zorg voor het voortbestaan van deze kleinere mkb-accountantskantoren, 1800 in Nederland en zo'n 240 binnen de vereniging die zich met name richten op samenstellen, beoordelen en overige accountantsopdrachten. Met de inmiddels aangenomen Verordening op de beroepsprofielen zal de huidige populatie certificerend bevoegde AA's, mede gezien hun leeftijd, op korte termijn uifaseren. Dat betekent dat binnen de kleine mkb-accountantskantoren op langere termijn geen kennis, knowhow en legitimiteit van handelen (bevoegdheid) aanwezig zal zijn om alle accountantsproducten te kunnen uitvoeren.

Mede gezien het feit dat andere financiële dienstverleners zonder accountantsopleiding en stringente bepalingen en kaders zoals permanente educatie en tuchtrecht dezelfde producten kunnen leveren, zal de incentive om de accountantsopleiding te starten (instroom) en de incentive om als accountant ingeschreven te staan in het Accountantsregister (uitstroom) afnemen. Datzelfde geldt voor de kantoren: zij kunnen als administratiekantoren zonder de bepalingen van de NVKS of SKM1 hetzelfde werk blijven doen. Ergo: afname van het aantal professionals, afname van het aantal accountantskantoren én afname van kwaliteit in de markt. Als ook: toename in werkdruk want meer werk met minder handen.

Statutaire legitimiteit en ledenbelang

SRA is een vereniging van kantoren met uiteenlopende belangen. Kunt u toelichten op welke wijze in de besluitvorming is gewaarborgd dat recht wordt gedaan aan deze pluriformiteit? En hoe beoordeelt u, in dat licht, het besluit om amendementen te ondersteunen die de belangen kunnen schaden van leden die het niet eens zijn met de verlaging van de opleidingseisen?

De vereniging SRA heeft ten doel de behartiging van de belangen van de leden. Leden van de vereniging kunnen zijn openbare accountantskantoren waarin in elk geval werkzaam zijn registeraccountants en/of accountants-administratieconsulenten aan wie het in artikel 2:393 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde onderzoek van jaarrekeningen kan worden opgedragen. (artikel 3, lid 1 en artikel 4, lid 1 van de statuten). De kerntaken van het bestuur bestaan uit:

- a. het vaststellen van het beleid van de vereniging, zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 11.10;
- b. het zowel representatief als juridisch vertegenwoordigen van de vereniging.

Van de bijna 400 SRA-leden opereren 240 kantoren alleen in de voornoemde NBA-domeinen; 160 SRA-leden zijn daarnaast reguliere vergunninghouder. SRA komt op voor de belangen van alle leden.

Onderbouwing van de beleidsvisie en het beleid vindt plaats vanuit het adagium 'van, voor en door de leden', binnen de verschillende overlegorganen en commissies van de vereniging. Belangenbehartiging vindt plaats op basis van bestuursbeleid, waarover het bestuur jaarlijks verantwoording aflegt.

Het bestuursbeleid dat ten grondslag ligt aan de visie op het accountantsberoep en in het verlengde daarvan van de opleidingen, is consistent aan jarenlang bestuursbeleid. In dat kader noemen we

- de SRA-input en reactie op het Rapport Adviescommissie Herziening Eindtermen van de commissie Dassen (2012)
- de input en acties op basis van het CEA rapport Eindtermen Accountantsopleidingen (2016)
- de schriftelijke inbreng en deelname aan interviews en rondetafels in het kader van de opdracht van de Expertgroep Herijking beroepsprofiel en opleidingen (2023),
- de gezamenlijke visie en agenda voor kleinere mkb-praktijken van de NBA Commissie MKB, Novaa en SRA met daarin nadrukkelijk aandacht voor 'beroepsprofiel, opleiding en instroom' (2024)
- de schriftelijke en mondelinge inbreng bij het Kernteam Herijking beroepsprofiel (2024)
- de consultatiereactie op CEA consultatie Herziening eindtermen (fase 1) (februari 2025)
- de consultatiereactie op de Concept Ontwerpverordening op de Beroepsprofielen 2025 (maart 2025)

In maart 2025 heeft een peiling onder de leden plaatsgevonden. Gezien de voorliggende herziening van het profiel van de toekomstige accountant en het enorme belang van deze fundamentele keuze, is het SRA-standpunt nogmaals getoetst bij alle leden: werkgevers van meer dan 4000 openbaar accountants, 48% van alle AA's en 34% van alle RA's die als openbaar accountant staan ingeschreven in het NBA-register. Een ruime meerderheid van 65%, vertegenwoordigers van professionals bij meer dan 250 SRA-kantoren, gaf aan te willen vasthouden aan het behoud van de toegevoegde waarde en de certificerende bevoegdheid voor de toekomstige accountant. Van de respondenten is 53% AA en 47% RA.

Ten aanzien van het indienen van de amendementen is een democratisch proces en legitieme procedure gevolgd. Een ieder kan amendementen voorzien van 100 handtekeningen indienen bij het NBA-bestuur.

- SRA heeft amendementen opgesteld en ingediend bij het NBA-bestuur op basis van visie, beleid en onderbouwing.
- Het is aan de leden van de NBA, niet aan SRA, om amendementen te ondersteunen (tegen of voor stemmen). Datzelfde geldt voor de Verordening op de beroepsprofielen die voorlag aan de algemene ledenvergadering van de NBA.

Ten aanzien de opleidingseisen:

1. In de eerste plaats zijn de eindtermen van de opleidingen (dat zijn de eisen en het niveau) op basis van het nieuwe beroepsprofiel nog niet bekend. De Commissie Eindtermen accountancyopleidingen gaat die herzien. Of de nieuwe eindtermen leiden tot andere inhoudelijke dan wel verlaagde of verhoogde opleidingseisen, is dus nog onbekend.
2. In de tweede plaats is de vermeende verlaging van de opleidingseisen een stellingname van het NBA-bestuur. SRA is het niet eens met deze stellingname zoals ook verwoord tijdens de algemene ledenvergadering van de NBA.
 - a. SRA heeft voorgesteld om alle accountants op te leiden tot en met het niveau van de wettelijke controle. In de (geïntegreerde) opleiding verkrijgen accountants een dermate voldoende gereedschapskist (conceptueel werk- en denkniveau passend bij het niveau van de wettelijke controle), zodat zij bevoegd zijn om alle accountantsproducten uit te voeren.
 - b. In principe zou dat een verzwaring van de huidige opleiding kunnen betekenen want dat vraagt om een hoog basisniveau en eisen, maar daarover besluit de CEA in de eindtermen. De eindtermen op bachelor-niveau kunnen daarop worden aangepast.
 - c. Alleen externe accountants, werkzaam bij een accountantsorganisatie en ingeschreven in het AFM-register mogen wettelijke controles uitvoeren. Vanuit dat mandaat mogen zij wettelijke controles uitvoeren en de handtekening onder de verklaring zetten.

Artikel 6 van de EG-richtlijn stelt daarbij als voorwaarde dat deze professionals *'het niveau hebben bereikt om tot een universiteit te worden toegelaten of een gelijkwaardig niveau, een theoretische opleiding en een praktijkopleiding hebben gevolgd en geslaagd zijn voor een door de betrokken lidstaat georganiseerd of erkend vakbekwaamheidsexamen van hetzelfde niveau als het eindexamen voor een universitaire opleiding, of gelijkwaardig niveau.*

Dit betekent dat

- Studenten die een bachelor starten aan een universiteit en vervolgens het traject van theoretische opleiding en praktijkopleiding succesvol doorlopen en werkzaam willen zijn in het wettelijke controledomein, voldoen aan het bepaalde uit de EG-richtlijn.
- Dit artikel geen betrekking heeft op de professionals die op basis van de kern van het beroep (amendement 1 en 2) betrouwbaarheid toevoegen en verklaringen afgeven, los van titel, los van opleiding, los van werkveld.
- De inschrijving met aantekening binnen de huidige kaders noodzakelijk is, maar in fase 2 via een wetsvoorstel ongedaan gemaakt moet worden.

Samenwerking met externe partijen

Wij vernemen dat u in dit dossier allianties bent aangegaan met Auxilium, Novaa en MKB-Nederland. Wij vragen u toe te lichten hoe deze samenwerking tot stand is gekomen, op welke wijze dit verenigbaar is met de rol van de SRA als ledenorganisatie, en hoe hierbij rekening is gehouden met de diversiteit aan opvattingen binnen het ledenbestand.

De statuten vermelden ten aanzien van het doel van de vereniging (het behartigen van de belangen van de leden) dat daarvoor alle activiteiten ontplooid kunnen worden die tot het bereiken van het doel dienstig kunnen zijn. De vereniging ziet het als haar natuurlijke taak om de belangen van haar aangesloten leden en de klanten van deze leden te vertegenwoordigen in alle daarvoor van belang zijnde gremia.

SRA is met goedkeuring van de algemene ledenvergadering sinds 2010 lid van MKB Nederland. Op verzoek van het ministerie van Financiën hebben de NBA-Commissie MKB, de Novaa en SRA in 2020 de handen ineengeslagen om de belangen van de mkb-accountantskantoren beter voor het voetlicht te brengen. Dat heeft onder andere geleid tot een gezamenlijke visie en agenda, onder andere op het beroepsprofiel en opleidingen (2024). Met de NBA-Commissie MKB en de Novaa is op basis van deze agenda een reactie op de Ontwerpverordening van de beroepsprofielen voorbereid, die uiteindelijk niet vanuit de NBA werd ondersteund.

Consistent aan jarenlang bestuursbeleid en de gezamenlijke mkb-agenda, de SRA-reactie op de beroepsprofielen en de uitkomsten van de ledenpeiling volgend, heeft SRA besloten om vier amendementen voor te bereiden. Ondanks accentverschillen in uitgangspunten hebben Novaa en Auxilium zich bij deze amendementen aangesloten. Het hoofdbestuur van MKB Nederland heeft vervolgens vanuit de eigen beleidsagenda steun uitgesproken.

De onderbouwing daarvan vindt u uitgebreid terug elders in deze notitie en andere stukken die voorafgaand aan de NBA-ledenvergadering uitvoerig kenbaar zijn gemaakt en gedeeld met de leden via de diverse communicatiekanalen van SRA.

Objectiviteit en besluitvorming binnen het bestuur

In de media en op de ALV van de NBA is een verband gelegd tussen de verlaging van de opleidingseisen en het verdienmodel van private equity-gedreven organisaties. Zoals u weet is het voor accountants van groot belang om niet alleen daadwerkelijke, maar ook belangenverstrengeling in schijn te vermijden. Kunt u aangeven welke maatregelen binnen het bestuur zijn genomen om zowel feitelijke als beïnvloeding in schijn van de besluitvorming te voorkomen, bijvoorbeeld door onthouding van deelname of woordvoerderschap?

Graag vernemen wij in dat verband ook hoe eventuele betrokkenheid van voormalig bestuursleden van de SRA, die nu verbonden zijn aan de bovengenoemde organisaties, is meegewogen in het proces.

Objectiviteit wordt gevoed door feiten, niet door subjectiviteit, meningen en suggesties van personen. Ook al staan die meningen in de krant. Hiervoor hebben we geschetst dat bestuursbeleid consistent is uitgevoerd en getoetst met een ledenpeiling. SRA vertegenwoordigt en behartigt de belangen van alle leden, niet van individuele organisaties of personen.